

بررسی علائم بالینی و یافته‌های آزمایشگاهی بیماران مبتلا به لپتوسپیروزیس مراجعه کننده به مرکز درمانی ساری و قائم شهر در سال ۱۳۸۳!

!!

نرگس نجفی (M.D.)*

فرهنگ بابامحمدودی (M.D.)*

شهریار عالیان (M.D.)[†]

لیلا شهبازنژاد (M.D.)**

سمیه سادات تیموری (M.D.)**

رویا قاسمیان (M.D.)*

چکیده

سابقه و هدف : لپتوسپیروزیس از بیماری‌های نادر مشترک بین انسان و دام با گسترش جهانی است که عامل آن گونه‌های مختلف لپتوسپیرا از خانواده اسپیروکت‌ها است. آلودگی به آن از طریق تماس افراد با آب یا خاک آلوده به ادرار پستانداران صورت می‌گیرد و به همین دلیل به عنوان یک بیماری شغلی در کشاورزان، دامداران، ماهی‌گیران و ... مطرح است. هدف از این مطالعه بررسی علائم بالینی و یافته‌های آزمایشگاهی در بیماران مبتلا به لپتوسپیروزیس در شمال ایران می‌باشد.

مواد و روش‌ها : در این مطالعه که به صورت توصیفی (Case series) انجام شد، بیماران مبتلا به لپتوسپیروز (علائم بالینی به همراه سرولوژی MAT در آزمون آگلوتیناسیون میکروسکوپیک) مراجعه کننده به درمانگاه‌های عفوونی ۱۰۰ همکاران طرح از خرداد تا شهریور سال ۱۳۸۳ وارد مطالعه شدند. علائم بالینی و یافته‌های آزمایشگاهی بیماران ثبت گردید و تا زمان بهبودی کامل از نظر عوارض احتمالی پایش شدند و نتایج با استفاده از نرم افزار Spss و آزمون آمار توصیفی مجذور- کای مورد پردازش قرار گرفت.

یافته‌ها : از ۶۳ بیمار مشکوک به لپتوسپیروزیس، ۳۶ بیمار آزمون سرولوژی مثبت داشتند که ۲۵ نفر مرد (۶۹/۴ درصد)، ۳۱ نفر کشاورز (۸۶/۱ درصد) و ۳۰ نفر ساکن روستا (۸۳/۴ درصد) بودند. میانگین سنی بیماران ($34/12 \pm 13/77$) و محدوده سنی ۱۴-۶۴ سال) و ۵۵ درصد مراجعات در تیرماه بود. به طور معنی‌داری بیماران مرد از زن ($0/02 < P < 0/001$) و $X^2 = 5/44$ کشاورز از غیر کشاورز ($0/0001 < P < 0/001$) و ساکن روستا از شهر ($0/001 < P < 0/0001$) بیشتر بودند. شایع‌ترین علائم بالینی، تب (۹۶/۶ درصد)، ضعف (۹۶/۶ درصد)، سرد درد (۹۳/۱ درصد)، بی‌اشتهاایی (۸۹/۷ درصد) و درد عضلانی (۸۵ درصد) بود و تب و لرز باهم در ۴۲/۹ درصد مراجعتان دیده شد. در پاراکلینیک کاهش پلاکت‌ها (۴۵/۷ درصد)، کاهش گلوبول‌های سفید (۳۳/۴ درصد)، آزمون عملکرد کبد (LFT) بالاتر از حد قانونی طبیعی AST (۵۱/۷) و ALT (۵۵/۲) در بد و وجود و یا سیر بیماری وجود داشت. سندروم ویل (Weil's) در ۷ بیمار (۱۹/۵ درصد) و فلچ روده در ۱ بیمار (۲/۸ درصد) رخ داد.

استنتاج : تشخیص لپتوسپیروزیس، بالینی است و بررسی و درمان بیماران با علائم تب، لرز، ضعف، سر درد، بی‌اشتهاایی و درد عضلانی در کشاورزان به ویژه در ماه‌های گرم سال در این مناطق ضروری به نظر می‌رسد.

واژه‌های کلیدی : لپتوسپیروزیس، بیماری مشترک بین انسان و دام، اسپیروکت، لپتوسپیرا

† قائم شهر: خیابان تهران- مرکز آموزشی درمانی رازی

* متخصص عفوونی، عضو هیأت علمی (استادیار) دانشگاه علوم پزشکی مازندران

** پزشک عمومی

مقدمه

می شود و در ۱۰ درصد موارد موجب فوت بیماران می گردد^(۱،۲،۴).

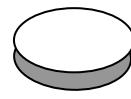
دوره نهفته بیماری یک روز تا چهار هفته بعد از تماس و ورود ارگانیسم به بدن است؛ دوره بیماری دو ماه ادامه یافته و عوارض آن ممکن است تا شش ماه باقی بماند^(۴). آلودگی انسان در مناطق گرمسیر ایران به صورت اندمیک وجود دارد و در گیلان هم گزارش شده ولی در مازندران آمار دقیقی در دست نیست^(۱). دراستان مازندران طی چهار سال متولی تعداد زیادی از کشاورزان با تب و لرز، سر درد شدید، درد عضلانی، تهوع و استفراغ، پرخونی ملتجمه در فصل کشاورزی به مراکز درمانی مختلف مراجعه کرده‌اند. برای بیماران تشخیص‌های غیراز لپتوسپیروزیس مطرح شد که منجر به انجام آزمایش‌های مختلف و حتی روش‌های تشخیصی هزینه دار و تهاجمی شد که نتیجه بخش نبود. از خرداد ۱۳۸۳ نیز با شروع فصل کشاورزی، بسیاری از بیماران با این علائم ذکر شده مراجعه کردند که با توجه به ایجاد زردی در چند بیمار و ارسال چند نمونه جهت انجام سرولوژی استاندارد MAT و مثبت شدن عیار آنتی‌بادی، تشخیص لپتوسپیروزیس مطرح شد.

تشخیص لپتوسپیروزیس، بالینی است و تشخیص قطعی آن از طریق آزمون‌های سرولوژیک سنجش آنتی‌بادی‌های ضد لپتوسپیرا یک تا دو هفته بعد از شروع بیماری و در مرحله ایمنی صورت می‌گیرد^(۲)؛ در همه آزمایشگاه‌ها انجام نمی‌شود و هزینه‌بردار است (۱۱،۱۰،۵،۲). میزان مرگ و میر به صورت معنی داری به تأخیر و تردید در تشخیص و بیماری‌زایی بالای لپتوسپیرا بستگی دارد^(۳). در صورت تشخیص به موقع لپتوسپیروزیس، بیماری توسط آنتی‌بیوتیک‌های در دسترس نظیر داکسی سیکلین قابل کنترل می‌باشد^(۲،۱۱،۳).

لپتوسپیروزیس یک بیماری نادر بوده که بین انسان و دام مشترک است. این بیماری گسترش جهانی دارد و عامل آن گونه‌های مختلف لپتوسپیرا از خانواده اسپیروکت‌ها می‌باشد^(۱). این بیماری در مناطق گرم و حاره‌ای بیشتر اتفاق می‌افتد، برای مثال در ایالات متحده آمریکا ۰/۵٪ و در هاوایی ۱/۱۰٪ در صد هزار نفر گزارش شده است^(۱،۲،۴،۹). آلودگی با آن از طریق تماس افراد با آب یا خاک آلوده به ادرار پستاندارانی چون موش و سایر جوندگان، گوسفند، گاو، اسب، گربه و... صورت می‌گیرد^(۲،۱) و از طریق پوست، مخاط و حفرات مخاطی بدن (دهان، بینی، چشم) وارد بدن انسان می‌شود. لپتوسپیروزیس در کشورهای در حال توسعه مثل ایران یک بیماری شغلی محسوب می‌شود و بیشتر در کشاورزان، دامداران، کارکنان کشتارگاه‌ها، قصاب‌ها و ماهی‌گیران در فصول گرم سال رخ می‌دهد در کشورهای توسعه یافته فعالیت‌های اوقات فراغت افراد از قبیل شنا، اسکی روی آب و سایر ورزش‌های آبی و به سر بردن در کمپ‌های مناطق آلوده از راه‌های آلودگی لپتوسپیروزیس به شمار می‌آیند^(۱). لپتوسپیروز نوعی التهاب عروق (Vasculitis) با درگیری سیستمیک است که دو فاز اسپیروکتی و ایمنی دارد و دو سندرم تحت حاد ایجاد می‌کند^(۱،۲):

۱- شکل خفیف و بدون زردی که ابتدا علائمی همانند آنفلولانزرا ایجاد می‌کند (تب، سردرد شدید، دردهای عضلانی خصوصاً در ناحیه ساق، مج و پشت پا، لرز، تهوع و پرخونی ملتجمه) که افتراق آن از سایر بیماری‌های تب‌دار مشکل است و اغلب بیماران همه علائم را با هم ندارند. ۲- شکل همراه با زردی و خونریزی^۱ یا سندرم ویل (Weil's) که باسه علامت اصلی زردی، خونریزی مخاطی و نارسایی کلیوی مشخص

1. Nonicteric
2. Icterohemorrhagic

پا فته ها

از ۶۳ بیمار بستری شده مشکوک به لپتوسپیروزیس، ۳۶ بیمار که آزمون سرولوژی مثبت داشتند، وارد مطالعه شدند و مورد بررسی قرار گرفتند که ۲۵ نفر آنها مرد ۶۹/۴ درصد) و ۱۱ نفر زن (۳۰/۶ درصد)، ۳۱ نفر کشاورز (۸۶/۱ درصد) و ۳۰ نفر ساکن روستا (۸۳/۴ درصد) بودند. با استفاده از آزمون مجدور کای به طور معنی داری بیش تر بیماران، مرد (۰/۰۲ $p < 0/02$) و $x^2 = 5/44$ ، معنی داری داری بیش تر بیماران، مرد (۰/۰۱ $p < 0/01$) و $x^2 = 18/77$ ، ساکن روستا (۰/۰۰۱ $p < 0/001$) و ساکن روستا ($x^2 = 5/44$) بودند.

بیشترین مراجعات در تیر ماه (۵۵/۶ درصد) بود، در خرداد (۱۹/۴۴ درصد)، مرداد (۱۳/۱۱ درصد و شهریور (۱۱/۱۱ درصد) بیمار مبتلا به لپتوسیپروزیس شناسایی شد. (۲۰/۷ درصد) بیماران سه روز پس از شروع علائم بیماری مراجعه کردند، یک بیمار (۲/۸ درصد) از همان ابتدای شروع و یک بیمار (۲/۸ درصد) ۳۰ روز پس از شروع علائم به این مراکز درمانی مراجعه نمودند. میانگین فاصله شروع علائم بیماری تا مراجعه به این مراکز (۶/۴۱+۶/۱۷) روز می‌باشد. شایع‌ترین شکایت اولیه بیماران تب و لرز (۴۳ درصد) و سپس تب و سر درد (۳۶ درصد) بود. در بعضی از بیماران، فقط یک علامت بالینی غیر اختصاصی وجود داشت؛ به طوری که تب به تنها یابی در ۴ نفر (۱۱/۷ درصد بیماران) و تب و اسهال در یک نفر، ضعف در یک نفر و سر درد و درد عضلانی در یک بیمار (۲/۸ درصد) وجود داشت.

لذا در نظر گرفتن لپتوسیپرورزیس به عنوان تشخیص افتراقی مهم در بیماران تبدیل خصوصاً در فصول کشاورزی ضروری به نظر می‌رسد. به همین دلیل علاطم بالینی و یافته‌های آزمایشگاهی بیماران مبتلا به لپتوسیپرورزیس در مراکز دانشگاهی ساری و قائم شهر مورد مطالعه قرار گرفت.

مواد و روش‌ها

در یک مطالعه توصیفی (case series) بیماران تب دار مراجعه کننده به مراکز درمانی - دانشگاهی ساری و قائم شهر طی خرداد تا پایان شهریور ماه ۱۳۸۳ که دارای علائمی از قبیل تب، سر درد شدید، درد عضلانی، لرز، تهوع، پرخونی ملتحمه بودند و تشخیص سایر بیماری‌های تب دار ویروسی و میکروبی در آنها رد شده بود، مورد بررسی قرار گرفتند. بیمارانی که علائم بالینی فوق به همراه یکی از علائم پاراکلینیک کاهش گلبول‌های سفید، کاهش پلاکت‌ها، (creatin phosphokinase) CPK افزایش یافته، آزمون عملکرد کبدی LFT (liver function test) بالا و بیلی رویین بالا را داشتند، بسته و سه روز بعد از بستری بیماران، سرم منجمد شده ۵ cc نمونه خون وریدی جهت آزمون سرولوثی استاندارد به حصارک کرج فرستاده شد. عیار آنتی بادی با روش استاندارد MAT، اندازه گیری شد بیماران با عیار بالا وارد مطالعه شدند و اطلاعات دموگرافیک به همراه کلیه آزمایش‌ها، مدت زمان بستری، سرانجام آنها و عوارض احتمالی تا بهبودی علائم بالینی و یافته‌ها طی مراجعات بعدی در پرسشنامه ثبت گردید. نتایج توسط نرم افزار ۱۱ Spss با استفاده از آمار توصیفی و آزمون محدویت کای مورد بردازش، قرار گفت.

سندرم ویل در هفت بیمار (۱۹/۵ درصد) فلچ روده
در یک بیمار (۲/۸ درصد) رخ داد.

یافته های آزمایشگاهی:

یافته های آزمایشگاهی بیماران در جدول شماره ۲
تنظیم شده است.

جدول شماره ۲: توزیع فراوانی یافته های آزمایشگاهی بیماران مبتلا به لپتواسپیروزیس مراجعه کننده به مرکز درمانی ساری و قائم شهر

در سال ۱۳۸۳

میانگین	درصد فراوانی	فرابوی	یافته های آزمایشگاهی
۴۷/۳	۱۷	کاهش پلاکت ها (PLT<۱۰۰۰۰ mm)	
۳۳/۴	۱۲	کاهش گلوبول های سفید (WBC<۳۰۰۰)	
۵۲/۸	۱۹	AST(>۶۰ u/l)	
۵۵/۶	۲۰	ALT(>۶۰ u/l)	
افزایش و اکتشاف دهنده های فاز حاد:			
۶۶/۴±۲۳/۵	۴۴/۵	ESR(>۳۰ mm/h)	
	۱۱/۲	CRP مثبت	
۳۵۵/۵±۱۸۹/۸	۳۳/۴	LDH >۲۲۵ iu/l	
	۱۴	CPK >۲۰۰ u/l	
۶۰۹/۵±۶۵۳/۳	۱۶/۷	ALP > ۲۰۰ imu/ml کاهش ادرار (U/A):	
	۴۱/۷	وجود چرک در ادرار (WBC> ۴ LPF)	
	۴۷/۳	وجود خون در ادرار (RBC> ۵ LFT)	
۵/۵	۲	سیلندر گرانولر	
۲/۸	۱	سیلندر گلوبول سفید	

در بیماران با سندرم ویل، میانگین بیلی روبین کل $۸/۷۵ \pm ۱/۷۶$ و بیلی روبین مستقیم $۰/۹۲ \pm ۰/۹۵$ و در سایر بیماران در حد طبیعی بود.

PT,PTT در همه بیماران در حد طبیعی بود. کراتینین بالا (Cr=۴) فقط در یک بیمار دیده شده (۲/۸ درصد).

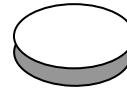
شایع ترین و علایم بالینی به ترتیب: تب خفیف
 $۹۶/۶$ (۳۹۵) (میانگین تب در بیماران $۰/۹۳^{\circ}C$ ($۳۸/۵ \pm ۰/۹$ در درد، سردرد $۹۳/۱$ درصد، ضعف در $۹۶/۶$ درصد، درد عضلانی ۸۵ درصد و لرز در $۸۶/۲$ درصد موارد بود. و سایر نشانه ها و علائم در جدول شماره ۱ نشان داده شده اند.

جدول شماره ۱: توزیع فراوانی شکایات و نشانه های بالینی بیماران مبتلا به لپتواسپیروزیس مراجعه کننده به مرکز درمانی ساری و قائم شهر در سال ۱۳۸۳

علائم	درصد فرابوی	فرابوی	درصد فرابوی	میانگین
ضعف	۳۴		۹۶/۶	
سر درد	۳۴		۹۶/۶	
بی اشتها	۳۲		۸۹/۷	
درد عضلانی	۳۰		۸۵	
لرز	۳۱		۸۶/۲	
تهوع	۲۷		۷۵	
درد شکم	۲۵		۶۹/۵	
استفراغ	۲۲		۶۱/۲	
سرگیجه (dizziness)	۲۲		۶۱/۲	
تعربیق	۲۱		۵۸/۴	
پارستزی	۲۲		۵۸/۴	
خلط	۱۱		۳۰/۵	
گلور درد	۱۱		۳۰/۵	
دردپا	۱۰		۲۷/۸	
سرقه	۹		۲۵	
اسهال	۹		۲۵	
کمردرد	۷		۱۹/۵	
تب (۳۹)	۳۴		۹۶/۶	
الهاب متوجه	۱۹		۵۲/۸	
زردی صلبیه	۱۷		۴۷/۲	
زردی پوست	۱۰		۲۷/۸	
زخم دهانی	۴		۱۱/۱۱	
بنورات جلدی ماقولار	۴		۱۱/۱۱	
بزرگی غدد لنفاوی کشاله ران	۱		۲/۸	

خونریزی زیرپوستی به صورت پتشی و پورپورا، حساس بودن عضلات نسبت به لمس، بزرگی طحال پنومونی در هیچ یک از بیماران دیده نشد.

1. Petechia and purpura

که در تعدادی از افراد، بیماری به صورت علامت دار بروز می کند. براساس مطالعه سروایپدمیولوژی انجام شده توسط چند تن از همکاران در روزتاهای همین منطقه (ساری و قائم شهر) در تابستان ۸۳ از افرادی که آزمون سرولوژی مثبت داشتند ۴۵ درصد کشاورز و ۳۵/۱ درصد از این افراد مشاغل متفرقه به همراه کشاورزی داشتند که در این مطالعه رابطه معنی داری بین شغل و نتیجه سرولوژی مثبت وجود داشت که ۳۳/۱ درصد از این افراد آلوده علامت دار بودند (۳۴). محدوده سنی بیماران در این مطالعه ۱۴ تا ۶۳ سال با میانگین سنی ۳۴ سال بود و در مطالعه سروایپدمیولوژی انجام شده در مازندران نیز میانگین سنی افرادی که آزمون سرولوژی مثبت از نظر آلودگی به لپتوسپیروزیس داشتند ۳۴/۵ سال (با محدوده سنی ۱۰ تا ۷۰ سال) بود، در حالی که در مطالعه انجام شده در گیلان بیماران مورد مطالعه ۲۳-۷۴ ساله بوده و میانگین سنی ۴۷ سال داشتند. در سایر مطالعات در کشورهای مختلف، میانگین سنی تقریباً با یافته های مطالعه حاضر همخوانی دارد (۳۴، ۱۱).

اکثر بیماران ۶-۷ روز پس از تب و لرز حاد و یا تب و سردرد شدید به صورت حاد و در ماه های گرم سال (شروع از خرداد ماه) به این مراکز مراجعه می کردند (علامه شبه آنفولانزا) و قبل از مراجعه به این مراکز به سایر مراکز درمانی منطقه خود مراجعه کرده و نتیجه ای نگرفته بودند که می توان علت آن را بروز بسیار کم این بیماری در منطقه در سال های قبل و عدم آگاهی پزشکان از آلوده شدن منطقه به این اسپیروکت ها دانست.

در مطالعه سروایپدمیولوژی انجام شده در مازندران شایع ترین علائم به ترتیب تب، سردرد و درد عضلانی بود، همچنین در مطالعه ای که در گیلان انجام شده بود نیز شایع ترین شکایات اولیه بیماران تب و لرز، تب، سردرد و درد عضلانی بود در سایر مطالعات انجام شده نیز بیش ترین علائم به ترتیب ذکر شده بود (۱۱، ۲۱، ۳۴).

$$\text{میانگین تیتر آنتی بادی} = \frac{1}{100} \text{ در بیماران} \\ \frac{1}{433/4 \pm 300} \text{ بود.}$$

سایر بررسی های پاراکلینیک از قبیل پرتونگاری قفسه سینه، سونوگرافی، برش نگاری رایانه ای (CT) و نوار قلبی در تعداد محدودی از بیماران انجام شد.

بحث

در مطالعه انجام شده از بین ۶۳ بیمار با علائم شاخص لپتوسپیروزیس، ۳۶ بیمار آزمون سرولوژی مثبت داشتند و اغلب بیمارانی بودند که دیرتر به این مراکز درمانی مراجعه کرده بودند (۶/۴۱+۶/۱۷). خون وریدی از همه بیماران ۲-۳ روز پس از بستری اخذ می شد (تقریباً بیشتر از ۶-۷ روز پس از شروع بیماری) و از آن جایی که آزمون سرولوژی پس از مرحله میکروبیال و در مرحله اینمنی (۱ هفته پس از آلودگی و از هفته دوم) مثبت می شود، می توان این طور استباط کرد که سایر بیمارانی که شک قوی به لپتوسپیروزیس در آنها وجود داشت و آزمون سرولوژی منفی داشتند، هنوز عبار آنتی بادی آنها به اندازه کافی افزایش نیافتد بود (۱۵، ۱۱، ۲). در این مطالعه بیماری به طور معنی داری در مردان بیشتر بود که در سایر مطالعات نیز این نتیجه به دست آمده است (۱۳، ۱۱، ۸، ۱). همچنین به طور معنی داری بیماران کشاورز از غیر کشاورز و ساکن روستا از شهر بیشتر بود و تمام زنان مبتلا به لپتوسپیروزیس کشاورز بودند و بر این اساس می توان همچون سایر مطالعات، لپتوسپیروزیس را به عنوان یک بیماری شغلی در نظر گرفت که در مناطق روستایی و جغرافیایی خاص شایع است (۱۱، ۱۵، ۱۶، ۲۰، ۲۴). می توان گفت تقریباً همه کشاورزان این مطالعه سابقه کار در شالیزار داشتند که به نظر می رسد تماس کشاورزان با آب های آلوده شالیزار منجر به آلودگی افراد به این ارگانیسم ها می شود.

از عوارض مژمن بیماری نیز می‌توان سر درد و درد عضلاتی را نام برد که در تعداد بسیار کمی از بیماران دیده شد. به طور کلی می‌توان گفت تشخیص لپتوسپیروزیس، بالینی است. بررسی دقیق علائم و توجه به شغل، منطقه جغرافیایی و محل زندگی و توجه به فصل بروز علائم، بسیار در تشخیص کمک کننده است. یافته‌های آزمایشگاهی نقش چندانی در تشخیص ندارند. آزمون سرولوژی آنتی بادی از هفته دوم مثبت می‌شود، گران است، در تعداد بسیار کمی از مراکز درمانی در دسترس است و در عمل در شروع درمان به موقع لپتوسپیروزیس پیشگیری از عوارض بیماری نقشی ندارد و فقط در اثبات بیماری کمک کننده است^(۱۵,۱۱,۲).

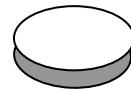
پیشنهاد می‌شود لپتوسپیروزیس در فصول گرم سال در فهرست تشخیص‌های افتراقی بیماری‌هایی از قیل بیماری‌های تب دار ویروسی، بروسلوز، مونونوکلوز، هپاتیت، تب طول کشیده بدون کانون و سایر بیماری‌های عفونی و غیرعفونی تب دار قرار گیرد^(۲۱,۱۹,۱۷,۱۱,۲).

به علت همه‌گیری بیماری در منطقه در فصول کشاورزی بررسی بیشتر جهت پیشگیری از بروز بیماری، استفاده از آنتی بیوتیک در کشاورزان در این فصول (مثلاً داکسی سیکلین به صورت هفتگی) و یا تهیه واکسن از سرووارهای منطقه پیشنهاد می‌شود.

سپاسگزاری

نویسنده‌گان این مقاله، مراتب تشکر و قدر دانی خویش را از سرکار خانم اشرف السادات خوشنویس، سرپرستار بخش بیماری‌های عفونی بیمارستان رازی همچنین مرکز بهداشت استان به خاطر همکاری بی‌دریغ شان اعلام می‌دارند.

در این مطالعه براساس علائم ذکر شده در اکثر بیماران، تشخیص اولیه لپتوسپیروزیس مطرح شد و عفونت‌های ویروسی تب دار، بروسلوز، شکم حاد جراحی و تب طول کشیده به همراه لوسمی به عنوان تشخیص‌های افتراقی لپتوسپیروزیس در تعدادی از بیماران مطرح شدند. در بررسی انجام شده سندروم ویل فقط در ۷ بیمار (۱۹/۵ درصد) بروز کرد که با تشخیص به موقع و درمان مناسب، بدون عارضه خاصی، بهبودی حاصل شد. در یافته‌های آزمایشگاهی کاهش پلاکت‌ها و گلوبول‌های سفید در کمتر از نصف بیماران، افزایش ALT و LDH در نیمی از بیماران و افزایش و اکنش CPK و ESR در کمتر از نصف بیماران یافت شد و افزایش بیلی روین فقط در بیماران با سندروم ویل دیده شد. در حالی که در مطالعه انجام شده در استان گیلان، کاهش پلاکت‌ها در ۸۷/۳ درصد از بیماران، افزایش AST و ALT به ترتیب در ۸۲/۶ درصد و ۸۷ درصد از بیماران و افزایش ALP در ۹۵/۵ درصد از بیماران دیده شد و افزایش CPK در ۲۷ درصد از بیماران وجود داشت^(۱). اختلال کارکلیوی در این مطالعه فقط در یک بیمار دیده شد که با درمان لپتوسپیروزیس بهبود یافت. گرافی، سی‌تی اسکن، سونوگرافی و سایر روش‌های تشخیصی در تشخیص لپتوسپیروز تقریباً نقشی نداشتند. اما جهت رد سایر تشخیص‌ها در موارد اندکی به کار گرفته شدند. پاسخ به درمان در بیماران به طور چشمگیری سریع بود، در این بیماران تقریباً تا ۲ روز پس از شروع درمان، علائم کاهش می‌یافت ولی بهبودی کامل تقریباً تا ۲ هفته به طول می‌انجامید و بیشترین علائمی که بر جای می‌ماند سر درد و درد عضلانی بود که در طی زمان کاهش می‌یافت.

فهرست منابع

8. Andreescu N. Leptospirosis etiology in pulmonary and upper respiratory tract pathology, *Roum Arch Microbial Immunol*, 1999 Jul; 58(3-4): .
9. Pai ND, Adhikari PM. Haemorrhagic pneumonitis: A rare presentation of leptospirosis, *J Postgard Med*, 2001 Jan-Mar; 47(1): .
10. Rathinam SR, Namperumalsamy P, leptospirosis, *Ocul Immunol Inflamm*, 1999 Jun; 7(2): .
11. Saltogly. Leptospirosis: twelve Turkish patients with the weils syndrom, *Acta Med Okayam*, 1997 Dec; 51(6): .
12. Teglia Of. Leptospira pneumonia *Chest*, 1995 Sep; 108(3): .
13. Park SK. leptospirosis in Chonbuk province of korea in 1987: a study of 93 pationts, *Am J*, 1989 Sep; 41(3): .
14. Kue HL, Lin CL, Huang CC, Reversible thick ascending limb dysfunction and aseptic meningitis syndrom: early manifestation in two leptospirosis patients, *Ren fail*, 2003 Jul; 25(4): .
15. Micalizzi A, Mansueto P, Di Rosa, Mansueto S. Evaluation of an IgM-Ellisa test for the diagnosis of human leptospirosis, *new Microbiol*, 2004 Apr; 27(2): .
16. Boutilier P, Carr A, Schulman RL, leptospirosis in dogs: a serological survay and case series 1996 to 2001, *Vet Ther*, winter 2003, 4(4): .
- . منصور قناعی، سر شادع، حبیبی ک، حبیبی آ، بررسی علائم بالینی و آزمایشگاهی ۳۰۰ مورد بیمار مبتلا به لپتوسپیروزیس در تابستان ۱۳۷۸ در بیمارستان رازی شهرستان رشت، نهضتین کنگره بیماری‌های عفونی و گرمسیری ایران، ۱۳۷۹.
2. Tappero Jordan W, Ashford David A, Perkins Bradely A, Leptispira Species (Leptospirosis), Mandel Gorald, Bennett John, Dolin Laphau, *Principle and Practice Of infectious disease*, fifth edition, churchil Livingstone, 2000 : 2495-2501.
3. Bharti AR. Leptospirosis: a zoonotic disease of global importance, *Lancet infect dis*, Dec, 2003, 3(12): .
4. Kue HL, Lin CL, Huang CC. Reversible thick ascending limb dysfunction and aseptic meningitis syndrom: early manifestation in two leptospirosis patients, *Ren fail*, Jul, 2003; 25(4): .
5. Rajajee S, Shankar J, Dhattatri L. Pediatric presentation of leptospirosis, *Indian J pediatr*, 2002 Oct; 69(10): .
6. Niwattayakul K, Homvijitkul J, Khow O, Sitprija V, leptospirosis in northeastern Thailand: hypotension and complication, *Souteast Asian*, J Mar, 2002; 33(1): .
7. De Francesco. Evaluation of hemostasis disorders and anticardiolipin antibodyin patients with sever leptospirosis, Mar 2002 , 44 (2): .

17. Faucher JF, Haen B, Estavoger JM. The management of leptospirosis, *Espert spin pharmacother*, 2004 Apr; 5(4): .
18. Daher Ede F. Pancreatic involvement in fatal human leptospirosis; clinical and histopathological features, *Rev Inst*, 2003 Nov-Dec; 45(6): .
19. Karaahmetoglu S. In process citation, *Mikrobiyol Bul*, 2003 Oct; 37(4): .
20. Christova I, Tasseva E, Manw H, Human leptospirosis in Bulgaria 1989-2001: epidemiological clinical and serological features, *Scand J Infect Dis*, 2003, 35(11-12): .
21. Trivedi SV. Evaluation of cardiovascular states in sever leptospirosis, *J Assoc physicians India*, 2003 Oct; 51(3): .
22. O'leary. Fatal leptospirosis presentation as musculoskeletal chest Pain, *Med J Aust*, 2004 Jan; 180(1): .
23. Tantitanawast S, Tanjathan S, Prognostic factors associated with severe leptospirosis, *J Med Assoc Thai*, 2003 Oct; 86(10): .
24. Babur C, Ozdemir V, kilic S, Eral E, Eson B, Anti-leptospira antibodies in slaughter house workers in Ankara, *Mikrobigol Bul*, 2003 Apr-Jun; 37(2-3): .
25. Silva HR, Tavares-Neto J, Bina JC, Meyer R, leptospiral infection and subclinical presentation among children in Salvador, *Behia*; 2003 Mar-Apr; 36(2): .
26. Russo R, Panarello G, leptospirosis epidemiology diagnosis and clinical aspects, *Infez Med*, 1999; 7(2): .
27. Bal AM. Guillain-Barre syndrom in a pediatric patient fallowing infection due to leptospira, *Jpn J Infect Dis*, 2003 Feb; 56(1): .
28. Sebek Z, Bashiribod H, chaffari M, Sepasi F, Sinl W, The accurence of leptospirosis in Iran, *J Hyg Epidemiol Microbiol Immunol*, 1987; 31(4): .
29. Maghami GH. leptospirosis in small mammals of Iran, isolated of leptospira grippotyphosa from Musmsulus, *J Wild Dis*, 1977 Jul; 13(3): .
30. Ryu E, An international survay of leptospiral agglutinin of dogs by RMAT, *Int J Zoonoses*, 1976 Jun; 3(1): .
31. Hooshmand-Rad P, Maghami G, leptospirosis in small Mammals of Iran: serologic test and isolation of leptospira hebdomadis from Apodemus sylvaticus, *Wild Dis*, 1976 Jun; 12(1): .
32. Sohrabi A. Leptospirosis in the central coastal region of the Caspian sea, *Bull Soc*, 1971 May-Jun; 64(3): .
33. Leptospirosis, *NSW public Health Bull*, 2003; 14(11-12): .

قوی بنیه خ، نیکخواه ف، بررسی سرو اپیدمیولوژی
لپتوسپیروزیس، پایان نامه دکترای حرفه ای، ۱۳۸۳.